

ناسۆی دادگای کردنی نهزار خهزره جی !!

له رۆژی 30 سیپتهمبهری 2001 ، رۆژنامهی پۆلیتیکن له داایمارک ههوالی نیشتهجی بوون تاوانبار نزار خهزره جی له داایمارکدا بلاوکردهوه . دۆزینهوه و ناشکرکردنی ئەم تاوانباره و شهش تاوانباری دی لهو چهشنه له داایمارک، وه کک بهرتهنجامی گهرانی رۆژنامهگهری داایمارک بۆ گومان لیکراوانی تیرۆر له وولاته کهدا ههلهدهسهنگینریت و ، ههلبهته ئەمهش وه کک کاردانهوهی دامودهزگاکانی وولاتانی ئەوروپا و داایمارک پاش هیرشی تیرۆریستی بۆ سهروولاته یه کگرتوه کان له 11 سیپتهمبهری 2001 دهستی پێ کرد .

له ئیوارهی 2001/10/3 { مدعی عامی } داایمارک بهناوی Henning Fode بریاری خستهگری دادگایی کردنی خهزره جی ده رکرد به تاوانه کانی ره شه کوژی و فرکردنی کورد ، به وهی که دهستی ههبووه له به کارهینانی چهکی کیمیای له شاری ههله بجه که بووه بههۆی کوشتی 5000 کس و بریندارکردنی نزیکه 15000 ههزار کس ، وه ههروهها به تاوانی ئەوهی یه کیکه له ول سپهرسراوانه ی که هیرشه کانی ئەنفالیان ئەنجام داوه ، ئەویش گرتن و بئ سهروشوین کردنی زیاتر له 182000 کس به ژن، مندال و پیره وه، ههروهها روخاندن و سووتاندنی 4500 لادی و فهوتاندنی ژینگه له زۆریه ی ناوچه کانی کوردستان.

ئهم دادگایی کردنه به یه کهم دادگایی لهو چهشنه داده نریت له میژووی وولاتی داایمارک. ده زگاکانی لیکۆلینه وه ، تپیی لیکۆله ره وهی (المحقق) لینه اتووی ده ست نیشان کردوه بۆ ئەو کاره . له بهر که می شاره زایی ده زگاکانی لیکۆلینه وهی داایمارک له چۆلیتی پیکهاتی سه ربازی ، جیوپولیتیک ، جوگرافیا و کومه لگای عیراق به گشتی و ، ههروهها رووداوه کانی سه رگۆره پانی عیراق له هه شتاکان به داواوه ، ناچار بوون که خزیان باش ناماده بکه ن و لیکۆله ره وه کان شاره زایی ته واو وه ربگرن ، به وهی که چه نلین کۆرسی تاییده تی وه ربگرن پێش ده سپینه کردنی کاری پشکین و لیکۆلینه وه ، بۆ په یداکردن و شپته لکردنه وهی ئەو به لگه نامانه ی به دهستی ده هینن . هه ر بۆیه کاری لیکۆلینه وه به شپوه په کی جدی له کۆتایی مانگی نۆفه مبه ر دهستی پیکرد.

له داایمارک و وولاتانی دی ئەوروپا ژماره یه کک کورد و ههروهها هه نذیک له بریندارانی چه کی کیمیای که تا ئەمرۆش دیارده کانیان پیره ماوه و به دهستی پاشماوه کانی یه وه ده نالین ، ئەمانه و کس و کاری ئەنفاکراوه کان داویان له دژی خهزره جی بهر زکردوه ، ئەوانه شکاتیان لیکردوه ، نازیزیان له ده ستداوه جگه ریان سوتاوه مالیان تالانکراوه له زیدی بابو باهرانیان ده رکراون ئاوارهن به هه موو ماناکانی ئەو وشه یه . هه ر ئەم که سانه و سه دان ئاواره ی کورد به سه ره رشتی چوار تۆرگانی کوردی له داایمارک له زیکه وتی 2001/10/4 خۆپشاندا تیک بیان سازدا بۆ پشتگیری له دادگایی کردنی ناوبراوو یاداشتیکیان دا به باره گای سه ره کک وه زیران ، وه زیری داد وه ههروهها په رله مانی داایمارک . که تپیدا داوی ئەوه یان کرد که ئەو تاوانباره ره وانیه ی دادگایی لاهای بکری له هۆله ندا.

بۆ زیاتر یه کخستی هه وله کان له ریکه وتی 2001/10/28 (گروپی خسته گری هه وله کان بۆ دادگایی کردنی تاوانبار نهزار خهزره جی) دامه زرا ، ئەم گروپه تا ئیستا گه لیکک به لگه نامه ی داوه به وه زاره تی دادی داایمارک که راسته وخۆ و ناراسته وخۆ تاوانباری خهزره جی ده رده خه ن. به شپیک لهو به لگانه ئەو بابه تانه که له رۆژنامه و گۆفاره کاندا بلاوده کرینه وه . ئەوهی جیکه ی سه رنجه له م ميانه دا په یه ونده ی کراوه به چه نلین ئەفسه ر و فه رمانبه ری سوپای عیراق که ئەمرۆ له هه نده رانن ، هه نذیک له مانه له گه ل ناوبراوو کارپانکردوه و ناماده یی شابه تیان نیشانداوه له دادگای داایمارک . شابه نی ریزه که زۆریه ی ئەو که سانه که ناماده ییان نیشانداوه له برا عه ره به کانن .

له سه ر رۆشایی ئەوه به لگه نامانه ی که ئەمرۆ له به رده ستی ده زگای لیکۆلینه وه دا یه ناسوی تاوانکاریه کانی خهزره جی به رفراوان کراوه بۆ سه رده می پێش ئەنفال ، ئەوکاته ی که ناوبراو فه رمانده ی فرقه ی (7) بوو له شاری سلیمانی و شابه شانی مولا زم محسنی فه له ستینی خه لکی کوردیان نازارده دا و بۆ دادگایی کردن لوله بارنیان ده کردن . جگه له وه تاوانه کانی سه رکوت کردنی رابه رینی باشوری عیراق له نازاری 1991 ش ده گرتیه وه . ئەوهی شایانی باسه له سه ره تایی لیکۆلینه وه کان ته نها به لگه نامه له سه ره ئەنفال و هه له بجه مه به ستی لیکۆلینه وه بوو.!! به لام ئەمرۆ وه کک باسه ان کرد پشکین به رفراوانکراوه ته وه بۆ ئەوهی تاوانه کانی سه رده می پێش وه پاش ئەنفالیش بگرتیه وه .

لیکۆلینه وه دادگایکردن له کیشه یه کی واگه و ره ، که پێش زیاتر له ده سال روویداوه به کاریکی دریتز خایه ن مه زنده ده کریت ، له به ر ئەوهی پیوسته هه موو به لگه نامه کان وه ربگیتر دزین بۆ سه ر زمانی داایمارکی ، وه ههروهها له به ر ئەوهی زۆریه ی شابه ته کان له ده ره وهی وولاتی داایمارکن . خه ملاندنی سه ره تایی واده ر ده خات که به لای که مه وه ئەمکاره سالییکک لیکۆلینه وهی ده وئ ، پێش ده ست پێ کردن به دادگایی کردنی تاوانبار ، هه لبه ته ئەمهش ده که ویته سه ر هه وله کانی خه لکی کورد له ناوخوو ده ره وه بۆ کۆکردنه وهی به لگه نامه و گه یاندنی

به ده زگا داغمارکيه کان ياخود (گروبي خسته گري ههوله کان بۆ دادگايي کردني تاوانبار نهزار خه زره جي). ئه وهى شاياني باسه ده زگاي ليکۆلپه وهى داغمارک به نيازى پشکيني 18 ته ني ماتريال {که له نازارى 1991 له کوردستان ده ستى به سهردا گيرا و ره وانهى ئه مريکا کرا} ، له سهره تاي سالى 2002 ده چن بۆ وولاته به کگرتوه کاني ئه مريکا ، وه ههروه ها ده ستبه که دييان به ره و چهند وولاتيکي دى به ري ده که ون بۆ وه گرگرتي ئيفادهى شايه ته کان .

رۆژنامهى هاوالاتى به تايهت رۆليکي زۆر نيشتمان پهروه رانهى له مهر ئه م کيشه يه وه بينوه تا ئه مرۆ ، وه زه مينه يه که باشى بۆ خۆى دروست کردوه له لاي رۆژنامه و نازانسه داغمارکيه کان ، به خسته روى چهندين به لگه نامه و بريکي باش له زانبارى . هه لبه ته رۆژئاوا وهه مو لايه ک باش ده زانپت که خه زره جي سه رۆکي ئه رکاني سوپاي غيراق و فه رمانده ي فه يله قى يه که بووه و يه کيه که له به ريره کاني کيميا باران و نه نفال کردني کوردستان. (Middle East Watch) له کتايکيدا به ناوى جتنۆسايده له غيراقدا و په لامارى نه نفال بۆ سه ر کورد ، که له ته موزى 1993 له وولاته يه کگرتوه کاني ئه مريکا له چاپ دراوه ، له لاپه ره (355) هاتوه ” سوپاي غيراق وههروه ها هيتزي ئاسمانى له گه ل هيتزي تايهت و په که کاني چه کي کيمياوى ، يه که کاني ئه نندا زياري): ته ووى عملياتي مه يداني شهر ، گوند سوتاندن و ويران کردنيان ، گواسته وهى به کۆمه لى گيراوه کان هه مووى له ئه ستۆياندايه ، وه زييري به رگري له وسه رده مه عه دنان خيرالله (که دوواتر مردوه) وههروه ها سه رۆک ئه رکاني سوپا ليوا روکن نزار عه به ولکه ريم خه زره جي بوو“.

ئو نه خو شيهى هه مانه و تيمان وايه ، که پيوسته ئه مريکا و رۆژئاوا گلوبى سه وزمان بۆ داده گيرستين ئه وسا تيمه داواى مافى خومان بکه ين ، بارودۆخىکي وای سه باندوه به سه رماندا و شه له لى و وابه سه بوونى بۆ مرۆفي کورد دروست کردوه که پي وانيه بتوايت داکوکي له مافى خۆى بکات ئه گه ر ئو چرا سه وزه ي بۆ هه لئه کرا. ئه م چه شه نه بير کردنه وه يه بۆ هيه نه ته وه يه که به ته واره تي ئيفليج بکات. کيشه ي خه زره جي يه کيه که له و کيشانه ي که هه موو مرۆفيکي کورد ده ي به کيشه ي خۆى بزائيت ، چونکه چاره نووسى 182 هه زار مرۆفي کورد بۆ يه که م جاره باش زياتر له ده سال به شتويه يه که ياساي له وولاتيکي ئه ورپيدا باسى ليوه ده کريت ، له م کات و سه رده مه دا به يه کيک له باشرين هه ل و ده رفهت بۆ ميله تي کورد هه لده سه نگينريت و له ده ست داني زياتيکي ميژوي به مه سه له ي کورد ده گه يه تيت و ، هه ر که ستيکي کورد به گۆيره ي پله ي خۆى ده خاته به رده م به رپرسيانزيتيه که ميژوي مه زن و گرنگ و دواترپش تۆمار ده کريت بۆ نه وه کاني ئلينده . له گه ل ئه وه دا تاوانه کاني ناويراو روون و ئاشکرايه . به لام به لگه نامه زۆر پيوسته بۆ سه مانديان له شيوه ي فيلمى فيديو و بيه و... هتد که نيشاني بدات خه زره جي له کاتي نه نفال له کوردستاندا بووه . هه لبه ت له ده نگوباسى ته لفيژوئي غيراق پيشاني داوه له سالى (1987-1988) دا ياخود له رۆژنامه و گۆفاره کاني رۆژمدا هاتوه له وکاته دا. ياخود شايهت ، يان ئه وانهى که له و کاتدا سه رباز بوون ياخود له گه ل رۆژمدا بوون له نزیکه وه خه زره جيان بينوه له هيرشه کاندا. وه گرنگه بتوانريت کات وجيگا و رووداو دياري بکرى. ئه وهى شايه ني باسه که کيشه ي خه زره جي تيستا مه سه له يه که دادگايه وه دادگا به رزترين ده سه لاته له وولاته ديوکراتيه کاندا و به تايهت داغمارک که خواهنى ده ستوره له سالى 1845 وه . له بهر ئه وه ده يان نامه و ياداشت بۆ سه ره که وه زييري داغمارک له م هه لوو مه رجه ي ئه مرۆدا بۆ کيشه ي خه زره جي نرخی يه که به لگه نامه ي باشى ناپيت بۆ سه ر ميژي موده عى له دادگا . ئه وهى تيمه ناگادارين وولاتى داغمارک زۆر به په رۆش و جلدیه له م کاره . بۆيه پيوسته گه لى کوردپش به وپه ري گياني لپه رسراويه وه کار بکات بۆ سه ماندى تاوانبازيرتي خه زره جي له دادگاي داغمارک.

به هيوای سه ر خستن و به ره وپش بردني زياتري مه سه له ي ره وای ميله ته که مان

گروبي خسته گري ههوله کان

بۆ دادگايي کردني تاوانبار نهزار خه زره جي

1/1/2002

داغمارک